

[Strona Główna](#) > ... > [Sprawy Rodzinne I Dziedziczenie](#) > [Własność W małżeństwie I związkach Partnerskich](#) > [Skutki Majątkowe Zarejestrowanych Związków Partnerskich](#) > [Belgium](#)

Skutki majątkowe zarejestrowanych związków partnerskich

Autor treści:

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Czy w tym państwie członkowskim występują różne formy „zarejestrowanych związków partnerskich”? Jakie są różnice między poszczególnymi formami?

W Belgii istnieje tylko jedna forma zarejestrowanego związku partnerskiego, a mianowicie konkubinaty ustawowe (FR: *cohabitation légale*, NL: *wettelijke samenwoning*). W konkubinacie ustawowym każde z partnerów zachowuje składniki majątku, których prawo własności może udowodnić. Istnieje również majątek wspólny, obejmujący aktywa, w odniesieniu do których żadne z partnerów nie może udowodnić wyłącznego prawa własności (art. 1478 akapity pierwszy i drugi dawnego kodeksu cywilnego).

2 Czy w tym państwie członkowskim obowiązuje ustawy ustrój majątkowy zarejestrowanych związków partnerskich? Jaka jest jego treść? Do jakich form „zarejestrowanego związku partnerskiego” ma on zastosowanie?

Gdy dwie osoby mieszkające razem składają przed urzędnikiem stanu cywilnego gminy ich wspólne miejsca zamieszkania oświadczenie o konkubinacie ustawowej, stają się zarejestrowanymi partnerami. Urzędnik stanu cywilnego wspólnego miejsca zamieszkania partnerów potwierdza otrzymanie złożonego na piśmie oświadczenia. Aby złożyć takie oświadczenie, przyszli partnerzy muszą być pełnoletni i mieć zdolność do czynności prawnych. Nie mogą mieć zawartego związku małżeńskiego ani innego związku partnerskiego (art. 1475 dawnego kodeksu cywilnego).

Konkubinaty ustawowe wiąże się z szeregiem praw i obowiązków, których nie można zmienić za obopólną zgodą stron. Pierwszym z nich jest ochrona wspólnego miejsca zamieszkania i przedmiotów gospodarstwa domowego: właściciel wspólnego miejsca zamieszkania nie może go sprzedać ani obciążyć hipoteką bez zgody partnera. Po drugie, partnerzy są zobowiązani do udziału w kosztach wspólnego życia proporcjonalnie do wielkości swoich dochodów. Po trzecie, partnerzy odpowiadają solidarnie za wszelkie długi zaciągnięte w odniesieniu do wspólnego miejsca zamieszkania lub do wychowywania zamieszkujących w nim dzieci.

3 Jak partnerzy mogą zorganizować swoje stosunki majątkowe? Jakie są w tym przypadku wymogi formalne?

Konkubenci ustawowi mogą organizować swój związek partnerski w drodze umowy o wspólnym pożyciu (NL: *samanlevingsovereenkomst*). Zgodnie z art. 1478 § 4 dawnego kodeksu cywilnego umowę taką sporządza się w formie aktu notarialnego.

Co do zasady każde z konkubentów ustawowych zachowuje swój majątek. Aktywa te pozostają od siebie niezależne. W związku z tym każde z partnerów zachowuje aktywa posiadane na początku wspólnego pożycia oraz aktywa, których własność może udowodnić. Ponadto każde z partnerów zachowuje również wszelkie dochody z wyżej wymienionych aktywów oraz wszelkie dochody z pracy lub wszelkie formy zastąpienia dochodu.

Wszystkie pozostałe składniki majątku uznaje się za należące do obojga partnerów, zgodnie z prawnym domniemaniem niepodzielności majątku wspólnego. Uznaje się, że każde z partnerów posiada równy udział w tych niepodzielnych aktywach, chyba że uzgodniono i należycie wykazano inaczej.

4 Czy istnieją ograniczenia swobody organizowania stosunków majątkowych przez partnerów?

Konkubenci ustawowi nie mają nieograniczonej swobody regulowania swojego ustroju majątkowego. Muszą oni stosować się do przepisów o ochronie wspólnego miejsca zamieszkania oraz o proporcjonalnym udziale w kosztach wspólnego życia. W drodze umowy o wspólnym pożyciu mogą oni w ograniczonym zakresie rozszerzyć swoje wzajemne prawa. Taka umowa nie może jednak ograniczać wolności osobistej partnerów ani obowiązywania zasad odpowiedzialności rodzicielskiej. Partnerzy nie mogą również uregulować w takiej umowie praw spadkowych. Aby zmienić swoje wzajemne prawa spadkowe, mogą oni na przykład sporządzić testament.

5 Jakie są skutki prawne rozwiązania lub unieważnienia w odniesieniu do skutków majątkowych zarejestrowanego związku partnerskiego?

Konkubinatu ustawowy można zakończyć w drodze wspólnego lub jednostronnego pisemnego oświadczenia woli złożonego urzędnikowi stanu cywilnego gminy miejsca zamieszkania obojga partnerów lub jednego z nich. Konkubinatu wygasa również z chwilą śmierci jednego z partnerów lub z chwilą zawarcia wspólnego związku małżeńskiego.

Co do zasady każde z partnerów zachowuje swój własny majątek. Każde z partnerów zachowuje aktywa posiadane na początku wspólnego pożycia oraz aktywa, których własność może udowodnić. Jeżeli istnieją wierzyciele, faktura stanowiąca dowód własności może chronić przed zajęciem majątek partnera, który nie jest dłużnikiem. Każde z partnerów zachowuje swój dochód z pracy lub dochód zastępczy i uznaje się, że wszelkie pozostałe składniki majątku należą do obojga partnerów w sposób niepodzielny. Co do zasady, każde z partnerów posiada równy udział w tych niepodzielnych aktywach, chyba że uzgodniono i należycie wykazano inaczej.

6 Jakie są skutki prawne śmierci jednego z partnerów w odniesieniu do skutków majątkowych zarejestrowanego związku partnerskiego?

W przypadku śmierci jednego z zarejestrowanych partnerów, pozostający przy życiu partner ma prawo użytkowania nieruchomości, która stanowiła ich główne miejsce wspólnego zamieszkania, w tym prawo użytkowania przedmiotów gospodarstwa domowego (art. 4.23 kodeksu cywilnego). Zasada ta nie obowiązuje w przypadku związku niezarejestrowanego.

Ta forma prawa do dziedziczenia nie jest chronionym „zastrzeżonym” prawem dziedzicznym, jak ma to miejsce w przypadku małżeństw. Oznacza to, że pozostający przy życiu partner nie ma prawa do zachowku w przypadku gdy określone darowizny lub zapisy mają wpływ na jego prawo do dziedziczenia. Ponadto poprzez zakończenie konkubinatu ustawowego partner może unieważnić wynikające z konkubinatu prawo do dziedziczenia.

Partnerzy, którzy chcą przyznać sobie wzajemnie szersze prawa niż jedynie użytkowanie wspólnego domu i przedmiotów gospodarstwa domowego, mogą sporządzić testament. Konkubenci kupujący mieszkanie mogą również dodać do umowy sprzedaży specjalną klauzulę, która zagwarantuje, aby jedno z partnerów mogło po śmierci drugiego nabyć pełne prawo własności tego mieszkania.

7 Który urząd jest uprawniony do podejmowania decyzji w kwestiach związanych ze skutkami majątkowymi zarejestrowanego związku partnerskiego?

W sprawach dotyczących skutków majątkowych zarejestrowanych związków partnerskich (konkubinatu ustawowego) właściwy jest sąd rodzinny.

8 Jaki jest wpływ skutków majątkowych zarejestrowanego związku partnerskiego na stosunki prawne między jednym z partnerów a osobami trzecimi?

Zarejestrowani partnerzy odpowiadają solidarnie za wszelkie zobowiązania zaciągnięte przez jedno z nich w związku ze wspólnym życiem oraz wspólnie wychowywanymi dziećmi (art. 1477 ust. 4 dawnego kodeksu cywilnego). Zasada ta nie obowiązuje w przypadku związku niezarejestrowanego.

9 Krótki opis procedur podziału majątku i ustania stosunków majątkowych zarejestrowanego związku partnerskiego w tym państwie członkowskim

Co do zasady każde z partnerów zachowuje swój własny majątek.

Za obopólną zgodą partnerzy mogą upłynnić i rozdysponować wszelkie niepodzielne składniki majątku. Jeżeli partnerzy nie mogą dojść w tym zakresie do porozumienia, sąd rodzinny wyznacza notariusza, który jako likwidator sporządza protokół podziału majątku i przedstawia go stronom do zatwierdzenia. W przypadku niezatwierdzenia takiego protokołu, strony powinny zgłosić formalny sprzeciw. Następnie sąd rodzinny wydaje orzeczenie zatwierdzające projekt protokołu podziału majątku i odrzucające wniesiony sprzeciw lub orzeka o zasadności sprzeciwu (w całości lub w części).

10 Jakie są procedury rejestracji nieruchomości i jakie dokumenty lub informacje są zwykle wymagane?

Konieczna jest ich transkrypcja w drodze aktu notarialnego w rejestrze prowadzonym przez właściwe biuro Głównego Urzędu Ewidencji Gruntów i Budyneków (FR: *Administration générale de la Documentation patrimoniale*, NL: *Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie*).

Ostatnia aktualizacja: 01/04/2026

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.